

CRNA GORA

**KOMISIJA ZA ETIČKI KODEKS
DRŽAVNIH TUŽILACA**

T. S. – S.

Br XX -X -XXXX-X/2023

Podgorica, 19. decembar 2023. godine

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca, na osnovu člana 21 st. 3 Zakona o Državnom tužilaštvu i člana 4 Poslovnika o radu Komisije za Etički kodeks državnih tužilaca, po inicijativi X.Y od 5. oktobra 2023.godine, radi davanja Mišljenja da li je ponašanje državne tužiteljke D.T, X.Y, u skladu sa Etičkim kodeksom državnih tužilaca, na sjednicu održanoj dana 19. decembra 2023.godine, donijela je

MIŠLJENJE

X.Y, državna tužiteljka u D.T time što je, neutvrđenog datuma tokom juna 2023.godine, u svojoj kancelariji u D.T, navodno bahatim ponašanjem, vikom i drekom istjerala iz kancelarije podnositeljku inicijative X.Y kada je ista došla da se raspita u vezi njenog predmeta

nije učinila povredu načela i pravila Etičkog kodeksa državnih tužilaca, jer nema dokaza za to.

OBRAZLOŽENJE

Inicijativom od 5. oktobra 2023. godine, koja je dostavljena, posredstvom T.S, Etičkoj komisiji od stane rukovodioca D.T, X.Y na dalji postupak, saopšteno je da se s. t. X.Y obratio imenovanom rukovodiocu dopisom Kt-S br. X/23 od 12.09.2023.godine u kojem je naveo da je odbačena krivična prijava X.Y od 28.07.2023.godine, podnesena protiv X.Y, državne tužiteljke u DT, zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl. 416 st. 1 KZCG, da se u toj prijavi ukazuje na ponašanje državne tužiteljke zbog koje se traži njeno izuzeće i koje bi eventualno moglo predstavljati kršenje Etičkog

kodeksa državnih tužilaca, te da datu prijavu treba proslijediti na dalju nadležnost Etičkoj komisiji podnijete od strane X.Y. U pomenutom dokumentu koji je naslovljen kao krivična prijava i datiran 28.07.2023.godine, navedeno je X.Y., državna tužiteljka u D.T postupala nezakonito kako bi zaštitila „kriminalku” X.Y – službenicu M.f., da je ista tužiteljka podnositeljku prijave vikom i drekom, bahato, neljubazno, istjerala iz svoje kancelarije, kada je došla da se raspita u vezi predmeta, te da je ona odmah otišla kod rukovodioca DT. da prijavi imenovanu tužiteljku i traži njeno izuzeće, ali ga nije pronašla tom prilikom.

U izjašnjenju Tu br. X /23 od 25. septembra 2023. godine državna tužiteljka D.T., X.Y, u pogledu navodnog ponašanja koje nije u skladu sa Etičkim kodeksom, u bitnom navodi da je dana 04.05.2023.godine, X.Y podnijela krivičnu prijavu protiv X.Y, službenice M. f., da je ona bila obaviještena o toj prijavi, te da je podnositeljka, nakon podnošenja krivične prijave, došla u njenu kancelariju, bez najave i mimo vremena koji je određen za primanje stranaka, ali da je ona nju primila i obavila razgovor sa istom, kojom prilikom je podnositeljka ponovila sve ono što je navela u krivičnoj prijavi. Imenovana državna tužiteljka je, potom, saopštila podnositeljki u D.T nije formiran predmet povodom odnosno krivične prijave, već da po istoj postupaju službenici policije po njenom nalogu, o čemu će odlučiti nakon što službenici U. p. prikupe potrebne podatke i dokaze. Nakon izvjesnog vremena, X.Y je opet došla u kancelariju imenovane državne tužiteljke, kojom prilikom je opet primila u vrijeme koje nije predviđeno za prijem stranaka, nakon čega je podnositeljka počela da negoduje zašto nije pokrenut krivični postupak u ovom tužilaštvu povodom prijave koju je podnijela. Dotična državna tužiteljka je pokušala da joj objasni na lijep i miran način, ali podnositeljka nije slušala šta joj se govori, već je počela povišenim tonom da govori „od sada te neću ni persirati, jer ne zaslužuješ da te persiram...šta si uradila u mom predmetu, lutka, jesi li pokrenula postupak”, više puta obraćajući se sa „lutko”, na šta joj je državna tužiteljka tihim i mirnim tonom rekla da ne može na taj način da joj se obraća, ali kako je ona nastavila, govoreći da će o svemu obavijestiti rukovodioca, državna tužiteljka joj je rekla da to može učiniti kad god želi, te da napusti kancelariju, s obzirom da joj se obraćala na neprimjeren način, nakon čega je napustila kancelariju, nastavljajući da viče. Svemu ovome su prisustvovali državna tužiteljka X.Y, savjetnik X.Y, pripravnica X.Y i saradnica X.Y. Još je dodala da je istog dana saznala od pripravnice X.Y, da joj je prijavila problem jedna gospođa, koja je prethodno bila kod državne tužiteljke, te da je vikala na nju i tražila da je rukovodilac odmah primi, što nije bilo moguće zbog obaveza istog, te da je morala zvati radnike obezbjeđenja, koji su odmah došli i rekli joj da mora da napusti prostorije tužilaštva. Na kraju je istakla da se prema X.Y ponašala čuvajući i njeno i svoje dostojanstvo i da je postupala u svemu u skladu sa Etičkim kodeksom.

Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja izvršila uvid u sledeće dokumente: krivičnu prijavu podnositeljke X.Y od

28.07.2023.godine, izjašnjenje državne tužiteljke u D.T X.Y od Tu br. X/23 od 25. septembra 2023. godine, izjašnjenje rukovodioca D.T X.Y Tu.br. X/23 od 04.10.2023.godine, izjašnjenje savjetnika u D.T Tu.br. X/23 od 29.09.2023.godine, izjašnjenje samostalnog referenta u D.T X.Y Tu.br. X/23 od 02.10.2023.godine, izjašnjenje pripravnice X.Y Tu.br. X/23 od 02.10.2023.godine i izjašnjenje državne tužiteljke u D.T X.Y Tu.br. X/23 od 03.10.2023.godine, nakon čega je ocijenila da državna tužiteljka u D.T , X.Y nije svojim ponašanjem prekršila Etički kodeks.

S obzirom da su se krivična prijava podnositeljke X.Y koja je podnijeta protiv imenovane državne tužiteljke, a koja je kao inicijativa proslijeđena Etičkoj komisiji jer je sadržala određena ukazivanja na neprimjereno ponašanje i izjašnjenje državne tužiteljke X.Y, dijametralno razlikovale, Etička komisija je prvenstveno izvršila uvid u izjašnjenje rukovodioca D.T X.Y od 04.10.2023.godine u kojem je ukratko navedena sadržina predmetne krivične prijave, izjašnjenja imenovane državne tužiteljke, te zaključak rukovodioca D.T da iz pribavljenih izjašnjenja državne tužiteljke XY, savjetnika XY, pripravnice XY i zapisničarke XY, koja je rukovodilac, na sopstvenu inicijativu, pribavio, proizilazi da u komunikaciji koju je imala državna tužiteljka XY sa XY, ista nije prešla mjeru profesionalnog ponašanja, niti povisila ton, već da je naprotiv podnositeljka krivične prijave državnu tužiteljku nazvala „lutkom“. Još se dodaje i da je cijeneći sva navedena izjašnjenja, a posebno imajući u vidu da do sada nije imao bilo kakve pritužbe na odnos državne tužiteljke XY sa učesnicima u postupku, odnosno oštećenima, mišljenje rukovodioca da imenovana državna tužiteljka nije prekršila Etički kodeks državnih tužilaca.

Budući da su, kako je prethodno navedeno, pribavljena izjašnjenja očevidaca spornog događaja koji su prisustvovali komunikaciji imenovane državne tužiteljke i XY, Etička komisija je posebno cijenila sadržinu izjašnjenja ovih lica, nalazeći da ista mogu objektivno opisati kritičnu situaciju i reprodukovati njenu bitnu sadržinu koja može biti od interesa za ovaj postupak.

Iz izjašnjenja savjetnika u DT XY Tu.br. XXX/23 od 29.09.2023.godine proizilazi da se ovo lice, kritičnog dana, nalazilo u kancelariji državne tužiteljke XY kada je u istu ušla gospođa XY, da mu je ova gospođa bila poznata od ranije, jer je nekada radio u Sudu za prekršaje, te da se nije pretjerano interesovao za razlog njene posjete tužilaštvu jer je bio zauzetom izradom nacрта odluke. Iz tog razloga, ovo lice se nije moglo sjetiti svih riječi koje je upućivala tužiteljka XY gospođi XY i obratno, niti mu je poznat razlog njenog dolaska u kancelariju br. X. Pažnju mu je, međutim, privuklo to što je gospođa XY u jednom trenutku državnu tužiteljku oslovila sa „lutko“, i to ponovila više puta. Dalje proističe iz ovog izjašnjenja, da ga reakcija državne tužiteljke nimalo nije iznenadila, s obzirom da zna da se radi o koleginici, koja u njegovom prisustvu, nikada nije prešla mjeru

profesionalnog ponašanja, niti je povisila ton, a naročito ne obraćajući se na taj način strankama. Dalje saopštava da se državna tužiteljka vrlo staloženo, sjedeći u svojoj radnoj fotelji, obratila gospođi XY, koja joj se zatim počela obraćati bez persiranja, te je rekla nešto u smislu: „ti nisi Vi, ti si ti i tako ću ti se sad obraćat“. Nastavlja nadalje i navodi da je u tom momentu državna tužiteljka XY, iznenađena načinom na koji joj se obraćala gospođa XY, istu zamolila da izađe iz kancelarije, objasnivši joj da u periodu od 13,30 časova do 14,30 časova primaju nepozvane stranke, a da je gospođa XY, nepozvana pristupila u kancelariju u intervalu od 9,00 časova do 13,00 časova. Imenovana državna tužiteljka je, potom, više puta, odmjerenim tonom, iz sjedećeg položaja, uzdržana od bilo kakve gestikulacije, zamolila gospođu XY da izađe iz kancelarije, što je ova i uradila. Dodao je i to da se gospođa XY, sve vrijeme obraćala državnoj tužiteljki XY uvredljivo i bez poštovanja. Na kraju je istakao da se državna tužiteljka XY svim strankama obraća s poštovanjem, bez obzira na ličnost ili svojstvo, te da u njegovom prisustvu nikome nije onemogućila ulazak u kancelariju i konsultaciju u vrijeme koje nije predviđeno za prijem stranaka, niti je, izuzev ovog puta, nekoga udaljila iz kancelarije.

Iz izjašnjenja samostalnog referenta u D.T XY Tu.br. XXX/23 od 02.10.2023.godine proističe da je ista bila prisutna kada je u kancelariji br. X pristupila gospođa XY, da iako nije bilo vrijeme za prijem stranaka, državna tužiteljka XY je primila u kancelariju i imala korektan odnos sa istom, ali da se zbog protoka vremena, ne može sjetiti sadržine razgovora između tužiteljke i stranke, no ipak se sjeća da se dotična gospođa pojavila u vrijeme kada nije bio predviđen rad sa strankama i da je tom prilikom XY bila glasna, nije persirala i u par navrata je oslovljavala tužiteljku sa „lutko“.

Iz izjašnjenja pripravnice XY Tu.br. XXX/23 od 02.10.2023.godine proističe da je ista bila prisutna kada je u kancelariji br. 9 pristupila gospođa XY, da iako nije bilo vrijeme za prijem stranaka, državna tužiteljka XY je primila u kancelariju i tom prilikom pokušala na primjeren način da razgovara sa istom, ali da se zbog protoka vremena, ne može sjetiti sadržine razgovora između tužiteljke i stranke. Sjeća se, ipak, sa sigurnošću da je tužiteljka XY imala korektan odnos sa XY, da joj je izašla u susret i ljubazno je primila u kancelariju, iako nije bilo vrijeme za prijem stranaka, ali da je XY bila glasna, nije dozvoljavala da joj se tužiteljka obrati, nije persirala i u par navrata je oslovljavala tužiteljku sa „lutko“.

Iz izjašnjenja državne tužiteljke u DT XY Tu.br. XXX/23 od 03.10.2023.godine utvrđuje se da je ista bila prisutna u kancelariji državne tužiteljke XY, bez sjećanja o datumu, ali moguće tokom juna mjeseca 2023.godine, kada je stranka XY, u vrijeme koje nije bilo predviđeno za prijem stranaka, ušla u kancelariju tužiteljke XY, koja ju je, bez obzira na prednje, primila i sa njom vodila razgovor krajnje profesionalno. Dalje se utvrđuje da je državna tužiteljka XY, kritičnom prilikom, nastojala da stranci pojasni sve

činjenice koje su je interesovale povodom prijave koju je podnijela policiji, te da je u jednom trenutku, prema njenom utisku, a kako stranka vjerovatno nije bila zadovoljna činjenicama koje joj je predočila tužiteljka XY, ista počela da se imenovanoj državnoj tužiteljki XY obraća povišenim tonom, vičući na tužiteljku i obraćajući joj se više puta sa riječima „lutko“, pritom joj čak i ukazujući više puta da je neće više persirati. Nadalje se ističe da joj je u više navrata, tužiteljka XY saopštila da ne mogu razgovarati tako, a kad joj je stranka rekla da će da ide kod rukovodioca, imenovana državna tužiteljka je saopštila da slobodno može učiniti kad god želi, te joj je, nakon što je i dalje nastavila da viče na nju, nazivajući je i dalje „lutkom“, mirnim tonom zahtijevala da napusti kancelariju, jer je razgovor sa XY bio nemoguć, po mišljenju svjedoka. Na kraju je dodato da je tužiteljka XY, tokom cijele komunikacije sa strankom XY, postupala i više nego profesionalno, pritom obavljajući sa njom razgovor u vrijeme koje nije bilo predviđeno za rad sa strankama i čuvajući sve vrijeme svoj lični i profesionalni dignitet i integritet.

Uzevši u obzir sadržinu svih izjašnjenja, te sadržinu predmetne krivične prijave i izjašnjenja državne tužiteljke XY, Etička komisija je zaključila da nije dokazano da je imenovana državna tužiteljka ispoljila neprimjereno ponašanje prema stranci – XY, budući da niti jedan svjedok čija su izjašnjenja data za potrebe ovog postupka nije potvrdio tvrdnje podnositeljke XY o tome da je državna tužiteljka XY „vikom i drekom, bahato, neljubazno, istjerala iz svoje kancelarije, kada je došla da se raspita u vezi predmeta“. Sva izjašnjenja lica koja su prisustvovala konkretnom događaju su bila saglasna da je podnositeljka inicijative XY došla u kancelariju imenovane državne tužiteljke u vrijeme koje nije bilo predviđeno za prijem stranaka, da joj se, nakon što očito nije bila zadovolja odgovorom državne tužiteljke, počela obraćati povišenim tonom, bezrazložno prisno (nije je persirala) i nazivajući je „lutkom“, što u ovom kontekstu nema afirmativnu konotaciju. S druge strane, sva navedena lica su saglasno izjavila da je državna tužiteljka XY, u datoj situaciji, djelovala staloženo, mirno i da je sa podnositeljkom inicijative XY komunicirala korektno, uobičajeno i tiho, bez povisivanja tona glasa, uz najveće moguće uvažavanje stranke, te da je, kako imenovana podnositeljka nije prestajala sa vikom, bila prinuđena da je zamoli da napusti kancelariju, budući da se razgovor nije mogao voditi na civilizovan način. Riječju, svi dokazi koje je Etička komisija imala na raspolaganju ukazuju da je ponašanje državne tužiteljke prema dotičnoj stranci bilo profesionalno i korektno, a da je zapravo XY bila ta koja je u datom slučaju nastupila neprimjereno i sve vrijeme trajanja događaja ponašala se neprikladno, tako da nije bilo racionalnog osnova da se zaključi da je državna tužiteljka XY manifestovala ponašanje koje nije u skladu sa Etičkim kodeksom.

Tvrdnje iz krivične prijave koju je Etička komisija tretirala kao inicijativu za utvrđivanje kršenja Etičkog kodeksa ukazuju na potencijalno kršenje odredbe 1h) iz Poglavlja II Uloga u krivičnom postupku Etičkog kodeksa državnih tužilaca koja predviđa

da državni tužilac svojim ponašanjem na javnom mjestu i ponašanjem uopšte ne nanose štetu ugledu državnih tužilaca i kršenje odredbe 1c) iz Poglavlja Profesionalno ponašanje koja predviđa da državni tužioci svoje dužnosti obavljaju uvijek poštujući dostojanstvo drugih, bez obzira na to o kojoj se osobi radi i bez obzira na njen status, kao i bez diskriminacije u pogledu vjere, pola, seksualnog opredjeljena, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, boji kože, starosne dobi, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava, međutim, kako je prethodno elaborirano, nijedan dokaz u prilog opisanom ponašanju državne tužiteljke XY koji je Etičkoj komisiji bio raspoloživ, nije potvrdio te tvrdnje, već štaviše da se sama stranka ponašala neprikladno, a da je imenovana državna tužiteljka reagovala primjereno i u skladu sa manirima ponašanja koje Etički kodeks promoviše.

Primjereno ponašanje državnog tužioca, kako na radnom mjestu, tako i van njega, na javnom prostoru i odnos istog sa strankama i trećim licima zahtjev je koji od izuzetnog značaja za sticanje povjerenja u rad državnog tužilaštva, budući da se korektnim odnosom i otvorenosću po pitanju predmeta za koje je konkretni građanin pravno zainteresovan, zadobija i jača vjera u pravosudni sistem. Uvažavanje svake stranke i čuvanje njenog dostojanstva imanentan je segment povjerenja u državno tužilaštvo, zbog čega svaki državni tužilac uvijek treba da svoje ponašanje ispoljava tako da dignitet učesnika u krivičnom postupku, ali i drugih lica koja pristupaju kod državnog tužioca određenim povodom, ne bude ugrožen na bilo koji način. Pritom, državni tužilac nije dužan da bude podvrgnut neprimjerenom ponašanju stranaka, ali i kada reaguje na isto, dužan je da uz određenu dozu tolerancije, takve situacije riješi poštujući dostojanstvo i integritet ličnosti stranke.

Državna tužiteljka XY je u datoj situaciji pokazala upravo gore pomenuto i ni na koji način nije ispoljila neprikladno ponašanje prema XY, već je demonstrirala određeni nivo popustljivosti i razumijevanja za neprimjereni postupak imenovane stranke, čak i u trenucima kada je stranka zamoljena da izađe iz kancelarije iz razloga što se razgovor u toj intonaciji nije mogao dalje nastaviti, zbog čega je Etička komisija i zaključila da nema bilo kakvog kršenja etičkih normi.

Shodno izloženom, Komisija za Etički kodeks državnih tužilaca je, na sjednici dana 19. decembra 2023. godine, donijela Mišljenje da u konkretnom predmetu broj X/23, po inicijativi XY od 5. oktobra 2023.godine, XY državna tužiteljka u DT, svojim postupanjem u navedenom slučaju, nije povrijedila načela i pravila Etičkog kodeksa državnih tužilaca.

**PREDSKEDNIK KOMISIJE ZA ETIČKI KODEKS
DRŽAVNIH TUŽILACA
X.Y s.r,**

